

Predslov

Milí čitatelia, učitelia i neučitelia, moji blízki i vzdialení priatelia!

V živote som napísal niekoľko básní, ale aj piesní, no nepublikoval som ich. Tvorba lyriky je krásne zložitá a zdá sa mi veľmi náročné zobraziť život na malom priestore s rešpektovaním básnickej poetiky a rytmu. Aj preto som zvolil na zachytenie svojich lyrických pocitov počas dlhého životného úseku formu aforizmov, ktorá neraz pripomína básnenie. V detstve som aforizmy nazýval zrnkami pravdy a práve odvtedy mám k nim vzťah. Zbieral som rôzne výroky známych ľudí a postupne som prešiel aj na vlastné aforizmy, tematicky zhustené vetné postrehy, ktoré mi napadli pri rôznych situáciách, najčastejšie pri písaní a komunikácii so známymi.

Prvé výroky vznikali ešte v čase, keď som písal na starožitnom písacom stroji a vytvoril som si vlastnú knižku s textami i kresbami. Vtedy som ani netušil, že sa niekedy moja tvorba objaví v naozajstnej knihe, tentoraz v zbierke Ja, život a škola. Vďaka jemnocitnej grafike Radima Jančoviča a úvahovým ilustráciám Tiatiany Valachovičovej, kamarátky s jedinečným autorským rukopisom, vám na jednotlivých

stránkach otváram myšlienky, ktorými žijem, ktorými sa riadim, ktorými si udržiavam pokoj v nepokoji súčasnosti, dúfajúc, že aj vám ponúknem iné pohľady a nahlády, prípadne vám odhalia môj názor na neraz bolestivé problémy doby a ľudskej duše.

Keďže sa moja práca od roku 1999 spája so školstvom, nesporne čitiť v mojej zbierke tento prameň inšpirácie. Preto v druhej časti zbierky, v prídavku Školoveda v sentenciách, ponúkam prevažne vlastné výroky, ktoré sa síce viažu k téme škola, ale ju aj presahujú postrehi o vzdelávaní a výchove detí a mládeže. Mohlo by sa zdať, že poslúžia iba pedagógom, ale nie je to tak. Výroky zachytávajú predstavu o fungovaní školy a celej jej komunity. Verím im, riadim sa nimi, z veľkej časti vyplynuli z mojej dlhoročnej pedagogickej praxe. Samozrejme, najviac pomôžu učiteľom, ale desiatky sentencií môžu uchopiť vo svoj prospech žiaci i rodičia, rovnocenní členovia školského spoločenstva. Nemôžem nespomenúť, že tento počín predznamenáva môj zámer vypracovať pedagogiku vychádzajúcu z konštruktívnej školovedy hľadajúcej strednú cestu fungovania škôl v 21. storočí.

Želám vám teda príjemné spoznávanie života, môjho či svojho, objavovanie práce učiteľa a odhaľovanie podstaty dobrej školy a plnohodnotného vyučovania.

Ján Papuga